

ניסן תשע"ה – מארס 2015

'נְשָׂא לִבָּן אֶתְנָה בְּחֻמָּה'

אילה רונן סמואלס, "יוצרות ניגון"

'וּיּוֹצְאָנוּ ה' ממצרים בְּיַד חֲזָקָה וּבְזֶרַע נְטוּיָה וּבְמַרְא גְדֹל וּבְאֵתוֹת וּבְמִפְתִּיּוֹת' (דברים כו, ח)

לא הוציאנו הקדוש ברוך הוא ממצרים אלא בסיוען של נשים חכמות לב.

בְּיַד חֲזָקָה זו יוכבד שחיוקה ידה לשלח את בנה על המים. שנאמר, 'וּתְקַח לּוֹ תִּבְתּ לְגִמָּא

וּתְחַמְרָה בְּחֻמְרָה וּבְזָפֶת וּתְשֵׂם בָּהּ אֶת הַיֶּלֶד וּתְשֵׂם בְּסוּף עַל שְׂפַת הַיָּאֵר'. (שמות ב, ג)

בְּזֶרַע נְטוּיָה זו נסיכת מצרים. שנאמר, 'וּתְרָא אֶת הַתִּבָּה בְּתוֹךְ הַסּוּף וּתְשַׁלַּח אֶת אֶמְתָּה

וּתְקַחְהָ'. (שם, ה)

בְּמִוְרָא גְדוֹל אלה המיילדות. שנאמר, 'וּתְיַרְאֵן הַמַּיִלְדוֹת אֶת הָאֱלֹהִים וְלֹא עָשׂוּ כְּאֲשֶׁר דִּבֶּר

אֱלֹהֵן מְלֻךְ מִצְרַיִם וּתְחַיֶּינָן אֶת הַיֶּלְדִּים' (שמות א', יז)

בְּאֵתוֹת וּבְמִוְפְתִּיּוֹת זו מרים, שכל אותם שנים שנדדו ישראל במדבר היתה מתגלגלת עמהם

באר פלאית, שניתנה להם בעבורה, עד אותו היום שמתה ונעלמה אותה הבאר,

שנאמר, 'וַיֵּשֶׁב הָעָם בְּקִדְשׁ וּתְמַת שָׁם מִרְיָם וּתְקַבֵּר שָׁם וְלֹא הָיָה מִיָּם לְעַדְהָ' (במדבר

כ, א-ב).

עַל כֵּן נֹאמַר, 'וְכָל הַנְּשִׂיִם אֲשֶׁר נְשָׂא לִבָּן אֶתְנָה בְּחֻמָּה' (שמות לה, כו) על אותן הנשים שנשאן

לבן בחכמה וגברו על אזלת היד, על חוסר האונים, על מורא מלכות ועל מגבלות

אנוש, ועל שכמותן נאמר 'אִם תְּעִירוּ וְאִם תְּעוֹרְרוּ אֶת הָאֱהָבָה עַד שְׂתַחַפְּצִי'. (שיר

השירים ג, ה). שבאותם המעשים העירו ועוררו תחתונים ועליונים לגאולה.

בְּאֵתוֹת וּבְמִוְפְתִּיּוֹת זו מרים – ראו במדבר רבה א, ב: 'והבאר בזכות מרים מה כתיב 'ותמת שם מרים

ותקבר שם' (במדבר כ) ומה כתיב אחר כך (שם) ולא היה מיס לעדה' והיאך היתה הבאר

עשויה סלע כמין כוורת היתה ומתגלגלת ובאת עמהם במסעות'.